

lokalhistorie

Livet på land og vei d

Livet på landet var luntende rolig i hestenes tid. Det var vanntroer ved Gogsjø og på Aagaards Plass.

Tekster: Harald Fevang

Foto: Politiarkivet

Det var staller for gjestende hester ved Herredshuset og spilltau ved Sandar Kirke og Fevang Bedehus.

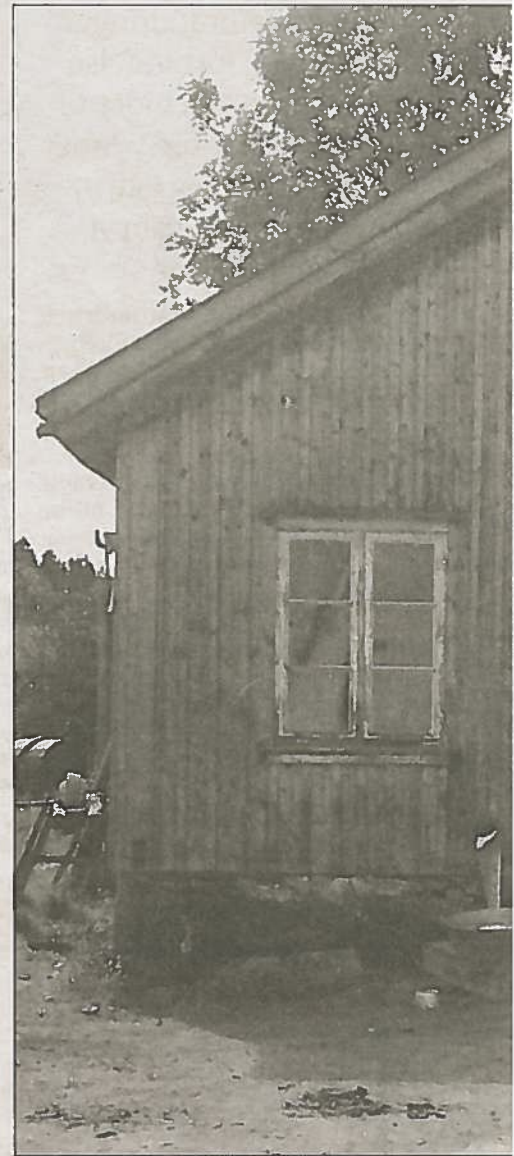
Etter 1945 tok bilene helt og fullt over, og siden den gang har det ofte medført livsfare både for kjørende og gående langs veiene fra Helgerød til Haukerød, fra Vaggestad til Virik. Dagens bilder fra Politiarkivet i etterkrigsårene viser noen situasjoner med dramatisk i distriktet, men også med landsens ro over seg.

Dette bildet er fra 14. juli 1946 ikke langt fra Enge-brygga på Helgerød. Vi har ikke undersøkt grunnen til at bilene har kommet utenfor veien til dit de har kommet. Forden til høyre sitter fast i søle i kanten av jordet, og Oldsmobilen til venstre har også tydelige merker på dekkene etter kjøring på bløte jorder. Det kan selvfølgelig ha vært en biljakt, eller det kan også ha vært en av disse promillekjøringene som fant sted i festrus etter fredsslutningen. Bilkjøring på dyrka mark har alltid hatt et preg av usikkerhet over seg på samme måten som bilkjøring på skare om vinteren. På dette bildet er imidlertid sommerens sollige dager tydelig til stede med Langøy og Verksholmene i bakgrunnen til høyre nordover med Skravestadverket til venstre i bakgrunnen. Det kan tyde på at bildet er tatt dagen etter de to utforkjøringene skjedde.

Etter at firmaet Holter-Betong før krigen la Sørlandske Hovedvei eller riksvei 40 gjennom Sandefjord under solid betong, kunne A-bilene fra Oslo virkelig raske på sørover fra Tassebekk til Langåker. Allerede som her på bildet fra 15. september 1948 ved bøkeskogen på Fevang, startet problemene på den fine betongveien. Trær, portstolper, stakitter, uthus og telefonstolper sto ofte for nær veien, ihvertfall når A- og C-bilene kom litt utenfor betongkanten. Dette treet, som for øvrig blåste ned for bare et par år siden, sto tydelig i veien for denne A-bilen på nordre Fevang denne septemberdagen i 1948. Det ble ofte stygge merker i trærne i dette området, og hus i veikanten sto ofte utrygt idet hjørnene kunne risikere å bli flyttet på av biler. Et sted rakk huseieren ofte ikke å reparere hjørnet før neste bil smalt inn samme sted.

Dessverre har det alltid medført livsfare å ferdes uforsiktig på veiene i distriktet. Raveien har nok alltid vært den farligste, men det har også skjedd mange ulykker på sideveiene i Sandefjord. Krokemoveien som her er avbildet, er ikke noe unntak. Dette bildet viser veien ned mot byen 9. november 1963 etter at en fotgjenger ble påkjørt og mistet livet her en søndag formiddag. I dag er veien tilført en rekke humper for å hindre bilene i å ha for stor fart.

FOR OG NÅ

a vi var yngre

Dette bildet fra Marum på Store Bergan fra 8. juli 1947 viser bryggerhuset med omgivelser. Bjarne Saxebøl var eier av 137/1 og 2 Marum Mellom og 138/8 Marum Nordre inntil han ved skjøte 29. september 1948 solgte eiendommene til Gerhard Larsen. Til venstre rundt hjørnet står slipesteienen som den gang var et viktig redskap på landet. Til venstre for trappa står vannposten med vannkaret og vaskebrettet. Langs veggen til høyre har gårdbrukeren sitt lager av teglsteinsrør for grøfting av nybrottet. Rett ved siden av ligger Passopp i julivarmens skygge, og tett ved siden står to nyvaskede store melkedunker. En frittstående høne tripper fornøyd ved siden av en støytjekjerre full av tomsekker. Til venstre foran i bildet sees tydelig de hestepærene som Blakken har gitt fra seg før den ble sluppet på beitet.

Det er fred og ro over bildet der gårdsfolkene kanskje bare tar seg en strekk midt på dagen etter melking og dyrestell.

Framnesveien

8. juli 1947 kjørte en bil litt for brått ut fra Rødvang kolonial på Framnes.

Til tross for at en bil i moderat fart prøvde å svinge unna, var det ikke til å unngå at bakskjermen ble betydelig skadet. Uheldigvis for alle var det selveste «Svartemarja» fra Sandefjord Politikammer som måtte svinge unna.

Som bildet viser var det mange skuelystne. Ulykken er ikke omtalt i lokalavisen, men derimot finner vi en notis dagen etter der det omtales en liten kollisjon på Granholmen mellom en B og en C bil (fra Østfold og Akershus), der det

også var mistanke om promillekjøring.

Avisen var alltid OBS med å omtale ulykker der utenbys biler var involvert.

Dagens bilde viser Framnesveien samme sted 65 år senere.

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Politiarkivet
Foto nå: Bjørn Marum Olsen

Oppklaring Victoria Hotel

Etter anmodning i denne spalten 2. juni har følgende opplysninger kommet inn: Victoria Hotel med adr. Skippergaten 2 ble startet 1926 av Anton Trevland som tidligere hadde drevet Grand kafé med suksess. Victoria var et velansett hotell med spisesal og restaurant i 1. et., 8-10 rom i 2. et., Palmehaven sommerrestaurant på utsiden. Solgt 1937 til Georg Gjertsen, far til fotballspilleren Odd. Videre solgt til Kåre Jahren i 1947. Usikkert når navnet ble endret til Fønix hospits. Huset revet ca. 1960. Bildet tatt 19. juli 1945 viser beliggenheten: Vi ser det farlige gatekrysset Skippergaten - Thor Dahls gate sett i retning nordover mot Torvet og slakter Pedersens hus i bakgrunnen.

Tekst: Sven Erik Lund
Foto: Politiets arkiv

Hvalbåtstuerten 1959

Vi er noe usikre på hvilken hvalbåtstuert som er avfotografert på dette bildet i Finn Setlos samling fra 1959. Motivet viser altså en stuert i kokkeklær som tar et godt tak i rekka og klatrer ut på en sidefestet hval for å hilse på en gjestende pingvin. At det denne dagen var bleike og ingen dønning i Sydishavet var nok en forutsetning for denne våglige operasjonen uten redningsvest!

Vi antar at bildet er fra en av Thor Dahls hvalbåter som den gang hadde følgende stuert fra Sandefjord: Thorstein Kjønnø fra «Thorbris», Finn Corneliussen fra «Thorlyn», Edvard Haraldsen fra «Thorgard», Ragnar Christiansen fra «Panter», Willy Jensen fra «Nebb», Erling Thorsen fra «Djerv», Walther Hytten fra «Pingvin», Olaf Westrum fra «Tiger», Alf Eskedal fra «Odd XII» og Hjalmar Aarseth fra «Enern».

Tekst: Harald Fevang
Foto: Finn Setlos samling

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senter info-gruppe:
Sideansvarlig: Harald Fevang, bildeansvarlig: Bjørn Marum Olsen.
Medarbeidere: Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen.
Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154, sv-er-lu@online.no